

**UCHWAŁA NR XXVI/174/2020
RADY GMINY MIETKÓW**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) Rada Gminy Mietków uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania realizowane w ramach Programu, o którym mowa w § 1 w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii będą jednocześnie stanowiły element i wsparcie dla działań gminy związanych z realizacją ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mietków.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mietków.

Przewodnicząca Rady Gminy

Helena Artymowicz

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE MIETKÓW NA 2021 ROK**

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2021, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2137)

2. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację Programu. Zgodnie z art. 18² ww ustawy, środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

3. Niewykorzystane środki finansowe na realizację Programu w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

Rozdział 2.

Cele programu

§ 2. 1. Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez:

- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Mietków oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- kształtowanie polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez zapobieganie
- powstawaniu nowych problemów uzależnień,
- wzrost kompetencji mieszkańców i uczniów szkoły znajdującej się na terenie gminy z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

Za priorytetowe działania na terenie Gminy Mietków nadal uznaje się działania ukierunkowane na ograniczenie niekorzystnych zjawisk, skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży, poprzez realizację programów profilaktycznych w szkole, organizację czasu wolnego ze wskazaniem właściwych wzorców zachowań realizowane głównie poprzez Świetlice Postaw Twórczych (działających w strukturze Gminnego Ośrodka Kultury) oraz specjalistyczną pomoc psychologiczną.

2. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków itp., wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób współuzależnionych i uzależnionych.

3. W roku 2020 ww. cele główne będą kontynuacją działań podejmowanych już w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej,
- 2) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków itp.,
- 3) zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp. m. in. poprzez dofinansowanie kosztów prowadzenia placówek – świetlic postaw twórczych (m.in. wynagrodzenia opiekunów świetlic),
- 4) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,

- 5) zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin,
- 6) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych,
- 7) wzmacnianie kompetencji członków GKRPA, pracowników pomocy społecznej, członków ZI w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie,
- 8) wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenie punktu konsultacyjnego, zakup materiałów edukacyjnych.

4. Integralną częścią programu jest rozpoznanie środowiskowe uwzględniające diagnozę problemów lokalnych oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii jakimi dysponuje gmina. Bezpośrednio z diagnozą łączy się systematyczne monitorowanie zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z problemami obejmującymi wszystkie obszary gminnego programu w tym: profilaktykę szkolną, środowiskową, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukację publiczną oraz rynek napojów alkoholowych.

Rozdział 3.

Zadania programu i sposób ich realizacji

§ 3. 1. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z ww. ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Zadania zapisane w Programie są zgodne z zadaniami nałożonymi na gminy a także odpowiadają kierunkom działań określonych w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Główne zadania programu w szczególności będą obejmować:

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków.

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Planowane działania:

- a) organizowanie pomocy terapeutycznej w formie programu psychoterapii, edukacji grupowej i indywidualnej prowadzonej przez kompetentne organizacje i osoby fizyczne, zajmujące się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, tj.:
 - prowadzenie terapii,
 - organizowanie spotkań edukacyjno – terapeutycznych,
- b) rozwijanie i wspieranie działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego między innymi, poprzez:
 - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia,
 - kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie województwa,
 - rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie, udzielanie stosownego wsparcia i informacji możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymaniu przemocy,

- inicjowanie interwencji kryzysowej,
- udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,

c) finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień,

d) sfinansowanie sporządzenia diagnozy gminy dot. problemu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin;

Planowane działania:

a) współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie świadczenia pracy socjalnej oraz udzielania pomocy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

b) podejmowanie przez GKRPA czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

c) prowadzenie w szkole, przedszkolu i świetlicach postaw twórczych działań z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów psychoedukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców, spotkań terapeutycznych),

d) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

e) realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez Gminną Komisję, Komisariat Policji, GOPS, jednostki oświaty i ochrony zdrowia,

f) prowadzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego (pokrycie kosztów zatrudnienia psychologa, terapeuty uzależnień),

g) dofinansowanie działalności Świetlic Postaw Twórczych prowadzących programy profilaktyczne z elementami socjoterapii (m.in. wynagrodzenie opiekunów).

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz

szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających;

Planowane działania:

a) tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki problemowej obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej:

- współpraca z placówkami oświatowymi oraz świetlicami postaw twórczych,
- współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy,
- działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich,
- wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się,
- działania edukacyjne i informacyjne kierowane do całej populacji gminy,

- realizowanie programów profilaktycznych przez certyfikowanych pedagogów, trenerów dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka,

b) prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo – rekreacyjnymi, muzycznymi i edukacyjnymi,

c) edukacja zdrowotna:

- prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków dla konsumentów i ich otoczenia,

- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez dzieci i młodzież,

- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanii,

- upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez kobiety w ciąży.

4) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt.

Cel: przeciwdziałanie naruszeniom przepisów prawa;

Planowane działania:

a) organizowanie szkoleń dla sprzedawców,

b) zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych,

c) prowadzenie kontrolowanego zakupu alkoholu,

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6) Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków GKRPA:

a) udział członków komisji w organizowanych szkoleniach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholizmu, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie celem podniesienia kompetencji zawodowych,

b) członkom komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne za pracę i udział w komisji w wysokości:

- przewodniczący komisji – 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego

- w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 roku (Dz. U. z 2019 poz. 1778),

- sekretarz komisji – 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ww. Rozporządzeniu,

- członek komisji – 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ww. Rozporządzeniu.

Rozdział 4.

Plan wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2021:

§ 4. 1. Plan wydatków na realizację Programu wynosi ogółem 83.387,14 zł w tym:

39.200 zł: wynagrodzenie psychologa, wynagrodzenia członków Komisji

52,14 zł: zakup materiałów biurowych

1.300 zł: programy profilaktyczne dla szkoły, przedszkola, szkolenia, delegacje, konferencje

1.275 zł: pochodne (ZUS) od wynagrodzenia psychologa,

800 zł: opłaty sądowe za wnioski do leczenia, koszt opinii biegłych

40.760 zł: dofinansowanie dla GOK na realizację zadań z zakresu profilaktyki.

2. Zobowiązuje się Wójt Gminy Mietków do utworzenia układu budżetowego na realizację Programu i złożenia sprawozdania Radzie Gminy do dnia 31 marca 2022 roku.

3. Realizację Programu koordynować będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mietkowie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – do zadań własnych gminy należy realizacja działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja wspomnianych działań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Zgodnie z kompetencją wynikającą z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – wymienione wyżej programy corocznie przyjmowane są do realizacji uchwałą rady gminy.

Aktualnie realizowany w Gminie Mietków Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obowiązuje do dnia 31 grudnia 2020 r., dlatego istnieje konieczność opracowania programu na kolejny rok.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok jest kontynuacją dotychczas zainicjowanych przedsięwzięć w obszarze profilaktyki uzależnień. Program został opracowany zgodnie ze wskazaniem zawartym w ww. ustawach, przy uwzględnieniu wyników przeprowadzonej w 2019 r. diagnozy problemów społecznych w Gminie Mietków. Wdrożenie Programu pozwoli na realizację ustawowych obowiązków przez Gminę Mietków, organizacji wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin, a także przyczyni się do kompleksowego przeciwdziałania problemom wynikającym z alkoholizmu i narkomanii, w tym do tworzenia warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspakajanie motywuje do powstrzymywania się od spożycia alkoholu, narkotyków.

Zadania ujęte w programie będą realizowane przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny, Policję, Świetlice Postaw Twórczych oraz funkcjonujące na terenie gminy placówki oświatowe.